

Sekonder İnfertilite ve Anosmi Olgusuna Homeopatik Yaklaşım

Homeopathic Approach in the Case of Secondary Infertility and Anosmia

^{ib} Sıdıka KERMALLİ^a, ^{ib} Kavita R. CHANDAK^b

^aSerbest Hekim, Ankara, Türkiye

^bSerbest Hekim, Hindistan, India

ÖZET Sekonder infertilite, anosmi, Hashimoto tiroidit, başarısız IVF denemeleri, myomektomi öyküsü olan 38 yaşında kadın hastada homeopati ve beslenme destek tedavileri uygulanmıştır. Tedavinin altıncı ayında, hastanın koku alma duyusunun geri geldiği; tiroid antikor seviyelerinde normalleşme, bazal hormon, AMH, ovaryen folliküler gelişim ve ovulasyonda iyileşme olduğu gözlenmiştir. Bu olguda anosmi ile birlikte anovulasyon, infertilite, uterus miyomları ve Hashimoto tiroidit gibi bağışıklık sistemini de ilgilendiren pek çok jinekolojik ve sistemik problemin bütüncül bir yaklaşımla kişiye özgün destek tedaviler ve homeopati ile düzelebileceği; yaşam kalitesinin artırılabilceği gösterilmiştir. Bu bulgularla başvuran hastalarda yapılacak daha geniş hasta sayılı çalışmalara öncülük edebileceğini düşündüğümüz için olguyu paylaşmak istedik.

Anahtar Kelimeler: Homeopati; anosmi; infertilite; hashimoto tiroidit; gaps; beslenme; alternatif tıp; tamamlayıcı tıp

ABSTRACT A 38-year-old female patient diagnosed as secondary infertility, anosmia, myoma uteri, Hashimoto thyroiditis with the history of many unsuccessful IVF attempts regained her ability of smell, her thyroid antibody levels normalised, her basal hormones, AMH levels, ovarian follicular development and ovulation improved after 6 months of treatment with homeopathy and nutritional supports. In this case report, it is observed that many gynecological problems accompanied with infertility, anosmia and autoimmune problems like Hashimoto's thyroiditis can be improved with a holistic approach to individual supportive therapies and homeopathy. It is hoped that this case report can be a reference for future studies in this field.

Keywords: Homeopathy; anosmia; infertility; hashimoto thyroiditis; gaps; nutrition; alternative medicine; complementary medicine

Homeopati; insanı bir bütün olarak gören ve vücudun kendi kendini iyileştirmesine yardım ederek genel iyileşmeyi sağlamaya çalışan bir bütünsel tıp yöntemidir. Doğal, etkili ve bilimsel bir tedavi yöntemi olan homeopatinin temel prensibi “benzeri benzerle tedavi etmek” tir. Bu, binlerce yıldır bilinen, günlük hayatımızda var olan, asla değişmeyen ve her durumda geçerli olan bir doğa kanunudur. Hipokrat ve İbn-i Sina gibi hekimler de aynı ilkeyi kullanmış ve anlatmışlardır. Homeopatinin bir tedavi yöntemi olarak ortaya çıkması ise bu bilimin babası sayılan hekim, eczacı ve kimyager Samuel Hahnemann

(1755-1843, Almanya) ile olmuştur. Hahnemann, kınakınanın hastalarda ateşi düşürdüğünü, buna karşılık sağlam bedenlerde ateşe benzer durumlar yarattığını gözlemlemiş ve “ilaçlar, hasta insanda iyileştirdiği belirtileri sağlıklı insanda ortaya çıkarır” sonucuna varmış, homeopatinin temelini oluşturacak ilaç denemeleri (proving) yapmaya başlamıştır.

Homeopati ile yaşam enerjisine hastalığı nasıl yok edebileceği bilgisi verilir, bu bilgiyi veren homeopatik remedilerdir. Bu remediler kaynağını doğadan alır ve bitkiler, mineraller, hayvanlar, salgılar bulunan 3000'e yakın remediye kaynak oluşturur.

Correspondence: Mine Sıdıka KERMALLİ
Serbest Hekim, Ankara, Türkiye
E-mail: drmine.kermalli@gmail.com

Peer review under responsibility of Academic Journal of Homeopathy and Integrative Medicine.

Received: 24 Sep 2019 **Received in revised form:** 25 Apr 2020 **Accepted:** 12 May 2020 **Available online:** 23 May 2022

2980-082X / Copyright © 2023 Society of Homeopathy and Integrative Medicine. Production and hosting by Türkiye Klinikleri.

This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Akut durumları tedavi ederken semptomlara yönelik tedaviler yapılabilirse de asıl olan yapısal tek ilacın en düşük dozda verilerek iyileşmenin sağlanmasıdır. Bu genel iyileşme yaşanırken temel hedef immün sistemin güçlenmesi, gerçek ve kalıcı iyileşmenin sağlanmasıdır.

Homeopatide sağlık ve iyileşme anlayışı, bedendeki enerji kuvvetine dayanır. Hahnemann'ın bunu anlatmak için kullandığı terim yaşam gücü, yaşam prensibidir.

“Sağlıklı insanlarda, maddi organizmayı (bedeni) canlandıran... yaşam gücü... hiçbir kısıtlama olmadan hüküm sürer ve organizmanın bütün parçalarını hem duygular hem de işlevler bakımından hayranlık uyandıran, uyumlu, canlı bir şekilde tutar... Maddi organizma, yaşam gücü olmadan hissedemez, işleyemez ve kendini koruyamaz. Bütün hislerini ve yaşam işlevlerini sadece ve sadece bu maddi olmayan yaşa gücüne borçludur. Maddi organizmaya hastalıkta da sağlıkta da can veren yaşam gücüdür.”¹

Homeopati, hastalığın semptomlarını tedavi etmez, vücudun yaşam enerjisini güçlendirerek bozulan dengenin tekrar oluşmasını sağlar. Tek hücreden hasıl olan kişiyi alanlara ayırmadan fiziksel, duygusal ve zihinsel bir bütün olarak ele alıp tedavi eden homeopati, fitoterapiden sonra en çok kullanılan tamamlayıcı tıp tedavi yöntemidir.¹

İnfertilite (Kısırlık); çiftlerin düzenli cinsel birliktelikleri olmasına rağmen gebelik gerçekleşmesi olarak tanımlanır. Sekonder infertilite ise daha önce doğal yollarla çocuk sahibi olmuş çiftlerin tekrar kendiliğinden çocuk sahibi olamamasıdır. Her 100 çiftten ortalama 15-20 sinde görülen infertilitenin görülme sıklığı yaşla birlikte artar. Üreme sistemi ile ilgili bir sağlık sorunu olan infertilite gerek kadın gerekse erkekle ilgili bir sebebe bağlı olabileceği gibi birçok faktörün kombinasyonu ile de oluşabilir.² İnfertilitenin dünya çapında üreme çağındaki çiftlerin %8-12' sini etkilediği tahmin edilmektedir. Sekonder infertilite, genellikle sistemik enfeksiyonlar nedeniyle oluşur ve dünyadaki en yaygın kadın infertilitesidir.³

İnfertilite tedavisinde konvansiyonel tıbbi yöntemlerin yetersiz kaldığı, başarısız olduğu durumlarda veya operatif ve hormonal tedavilerin yan

etkilerinden kaçınmak isteyen çiftlerde homeopatik tedavilerden başarılı sonuçlar alınabilir.⁴⁻⁶

Anosmia; koku alma duyusunun olmayışı olarak tanımlanır. İnfertiliteye eşlik eden anosmia durumunda Kalmann sendromu akla gelir. Kalmann sendromu, anosmia ile birlikte hipogonadotropik hipogonadizm (over ve testislerin fonksiyonlarının azlığı veya olmayışı) görülebildiği heterojen klinik tablolarla seyrebilen genetik bir hastalıktır. X geçişli, otozomal dominant veya otozomal resesif formları olduğu bilinmektedir.⁷

İlaçlara ve kimyasallara maruz kalma nedeniyle de hiposmi veya anosmi gelişebilir.⁸ Yüzlerce ilaç veya kimyasallar hoş olmayan tat ve kokuların yanı sıra değişen kemosensasyonları indükleyebilirler.⁹

Haşimato tiroidit; kronik lenfositik tiroidit olarak da bilinen tiroid bezi hastalığı ilk kez 1912' de Japon bilim adamı Akira Hashimoto tarafından tanımlanmış ciddi bir otoimmün hastalıktır. Haşimato hastalığında bağışıklık sistemi tiroid bezine yönelik antitiroglobulin ve antiTPO antikoru üretir. Bu antikolar tiroid hücrelerine zarar vererek tiroid hormonunda azalma yani hipotiroidi oluşturur. Haşimato tiroiditi en sık görülen hipotiroidi nedenlerinden olup infertiliteye eşlik edebilir.¹⁰

Homeopati, otoimmün bir hastalık olan Haşimato tiroiditinde; hipotiroidi ve hipertiroidi başta olmak üzere pek çok tiroid hastalığının tedavisinde de başarılı bir tedavi yöntemidir. Bu konuda çok sayıda bilimsel çalışma mevcuttur.¹¹

OLGU SUNUMU VE TEDAVİ PLANI

Anosmi, sekonder infertilite, Haşimato tiroiditi tanılarıyla değerlendirdiğimiz 38 yaşındaki kadın hasta E.A.'nın ; 2000 yılında spontan bir gebelik ve normal doğum; 2004'de 15 haftalık erken membran rüptürü ve kanama ile gebelik kaybı; 2008'de miyomektomi operasyonu; 2016'da laparoskopi ve bu süreçte toplam, dondurulmuş embriyo transferleri de dahil olmak üzere 20 kez IVF (tüp bebek) deneme öyküsü mevcuttu. Kliniğimize Temmuz 2018' de çocuk isteği ve tüp bebek tedavisi için başvurdu.

Başvuru muayenesi ve anamnezinde şu bulgular saptandı:

tanın otoimmün problemleri nedeniyle ampirik tedavi kapsamında GAPS beslenme protokolü uygulandı.^{12,16,17} Hastanın düşük olan vitamin B12 değerleri, beslenme düzenlenmesi ve uygun besin takviyeleri ile >500pg/ml; vitamin D3 değerleri de >50ng/ml seviyelerine çıkarıldı.

Beslenmesi düzenlenen hastanın aynı zamanda bilgilendirilmiş gönüllü onam formu alınarak homeopati tedavisine başlandı. Hastanın detaylı anemnezine göre “MacRepertory, Synergy Homeopathy” programı kullanılarak yapılan repertorizasyon neticesine göre homeopati tedavisi planlandı. Homeopatik tedavi yaklaşımında yüksek olan tiroid antikorları ve tiroid fonksiyon bozukluğu için Thyroidinum C200 (Hagalil Pharmacy üretimi, R1463723M seri nolu, 10/07/2018 üretim tarihli tiroid nosodu içeren, C200 potensi) 2 globuli kuru doz haftada bir dört hafta boyunca verildi. Beraberinde Carbo animalis C200 ve 1M (Hagalil Pharmacy üretimi, R426854S (C200) seri nolu, 11/12/2017 üretim tarihli, R4814225M (1M) seri nolu, 9/4/2018 tarihli Carbo animalis içeren, C200 ve 1M potensleri) sulu doz birer ay arayla verildi. Bu tedavi ile hastanın eklem ve kas ağrıları düzeldi. Tedavinin ilk ayında kısa süreli TSH yükselmesi (TSH:10.35) görüldü. Bu süreçte tiroid ilacı kullanılmadan homeopati tedavisine devam edilip takip edilerek ikinci ayın sonunda normal seviyelere indiği gözlemlendi.

Tiroid hastalığına yönelik uygulanan tedaviden sonra iki ay beklenip hastaya repertorizasyonuna göre tespit edilen yapısal remediesi Pulsatilla C200 (Hagalil Pharmacy üretimi, R6710123T (C200) seri nolu, 24/06/2018 üretim tarihli) ve bir ay sonra Pulsatilla 1M (Hagalil Pharmacy üretimi, R5729080F (1M) seri

nolu, 14/04/2018 üretim tarihli) sulu doz ile homeopati tedavisine devam edildi. Bu süreçte menstrual siklusun foliküler fazında (ilk 14 gün) Folliculinum C30 (Hagalil Pharmacy üretimi, R1463301H seri nolu, 27/11/2018 üretim tarihli) tedaviye eklendi ve USG eşliğinde folikül takibi yapılarak infertilite tedavisi planlandı.

Yaklaşık 6 aylık (Temmuz 2018-Aralık 2018) bir tedavi süreci sonunda, hasta koku almaya başladı; menstrual siklusu düzene girdi; premenstruel semptomlarında, yaygın kas ve eklem ağrılarında belirgin düzelmeye birlikte hastanın yaşam kalitesi arttı. Hastanın yüksek olan tiroid antikorları düştü; yüksek olan TSH ve FSH seviyeleri normale geldi; ultrasonografik takiplerinde ovarian folikül gelişimi ve ovulasyon izlendi. Halsizlik ve depresif şikayetleri kalmadı. Koku duyusunun normale döndüğünü belirtti. Fiziksel ve ruhsal olarak tam iyileşme gözlenen hasta normal yolla gebe kalabileceğini düşünerek tüp bebek tedavisini erteledi. Kliniğimizdeki takiplerine devam edilmektedir.

Tedavi öncesi ve sonrası bazal hormon ve ultrasonografi sonuçları tablolarda özetlenmiştir (Tablo 1, Tablo 2).

TARTIŞMA

İnfertili tiroiditi gibi otoimmün hastalıklarda bütüncül bir yaklaşımla hastanın beslenmesinin düzenlenmesi

TABLO 1: Tedavi öncesi ve sonrası bazal hormon ve antikor değerleri.

Bazal Hormonlar	FSH	E2	AMH	TSH	AntiTPO
Tedavi sonrası (07/09/2018)	8.1	55.6	0.35	1.27	15

TABLO 2: Tedavi öncesi ve sonrası transvajinal ultrasonografi bulguları.

USG Bulguları	Sağ over	Sol over	Endometrium
Tedavi öncesi (26/07/2018)	33 mm kist, 1-2 adet 9-11 mm antral folikül izlendi	2-3 adet 10-11 mm antral folikül olup aktif folikül izlenmedi	Düzensiz ve ince (5-6 mm)
Tedavi sonrası (31/12/2018)	1 adet 17 mm ve 1 adet 19 mm aktif folikül izlendi	1 adet 18 mm aktif folikül izlendi	Düzenli (9-10 mm)

ve homeopatik tedavi kombinasyonu ile TSH seviyesi, tiroid antikor seviyeleri, over rezervleri ve ovulasyonun iyileştirilebileceği; tedavi öncesi ve sonrası laboratuvar verileriyle de desteklenerek gösterilmiştir.

Hastanın yapısal remedisi olan Pulsatilla Nigricans (Manisa Lalesi) bir bitki remedisidir. Tipik bir kadın arketipi olup her kadının hayatında bir kez ihtiyaç duyabileceği bir remedi olarak tedaviye eklenmesiyle birlikte kısa bir sürede hastanın koku almaya başlaması; menstruasyonla ilgili problemlerin düzelip ovulatuvar siklusların geri gelmesi oldukça çarpıcı bir iyileşme halidir. Pulsatillanın, kolay hamile kalamayan kadınlarda, varis, sinüzit, rinit, otit, sistit, vajinit problemlerinde, doğumda ve doğum sonrası emzirme problemlerinde de harikalar yarattığı birçok vakada gözlenmiştir. Pulsatilla'nın Tamoksifen tedavisinin yan etkilerini ortadan kaldırmak için kullanımını, muhtemelen bu homeopatik ilacın hormon reseptörlerine afinitesinin açıklanmasına ileride yardımcı olacak bir referanstır.¹³

Homeopatik çalışmalar ile ilgili hayvanlar üzerinde elde edilen veriler, en çok eleştiri alan 'plasebo etkisi' eleştirilerini yanıtlar niteliktedir. Nitekim; boğalarda infertilite tedavisi homeopatik literatürde tarif edilmiştir. Diyetin protein içeriğini değiştirmek, fazladan mineraller vermek gibi birkaç tedavi önerilmiştir. 3 yıl boyunca infertil olduğu düşünülen bir

Nelore cins boğanın, homeopatik Pulsatilla nigricans 200 CH ile tedavi edildiği rapor edilmiştir. Azalmış toplam sperm defekti, artan sperm motilitesi ve üretilen sperm sayısında çok etkileyici bir artış gözlemlenmiştir.¹⁴

Kronik sinüzit ve alerjik rinit durumları da anosmiye neden olabilir. Hastamızın yapısal remedisi olarak kullandığımız pulsatilla bu tür durumlarda tedavi etkinliği gösterilmiş bir remedi olup, hastamızda da var olabilecek ama tanısı konulmamış sinüzit veya alerjik rinit durumunu iyileştirmesi sonucu anosmisi de düzelmiş olabilir.¹⁵

Homeopati, beslenme ve destek tedavilerle elde edilen sonuçlarımız, otoimmün ve kronik hastalıklarda bozulan yaşam enerjisi ve bağışıklık sistemi dengelerinin düzeltilmesi ile klasik tedavi yöntemleri ile üstesinden gelemediğimiz problemlerin düzelebileceğini gösteren, bütüncü tedavi yaklaşımında ileri çalışmalara referans olabilecek niteliktedir.

Tedavimize ait videomuzu https://youtu.be/Gg2_u0vW4EY adresinden bulabilirsiniz.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

KAYNAKLAR

- Schepper L. 2. Bölüm, Sağlık ve İyileşmede Yaşam Gücü. Hahnemann'ı Yeniden Okumak. 1. baskı. İstanbul: Mavi Yelken Yayıncılık; 2019.p.11.
- Fıçıcıoğlu C.,3.Bölüm, İnfertilite Nedenleri ve İnfertil Çiftin Değerlendirilmesi. Üreme Endokrinolojisi, İnfertilite Ve Yardımcı Üreme Teknikleri. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri; Eylül. 2019.p.43
- Vander B, Mélodie; WYNS, Christine. Fertility and infertility: Definition and epidemiology. Clinical biochemistry. 2018;62:2-10. [Crossref] [PubMed]
- Sreevidhya JS. (2018). Treating female infertility: A homeopathic approach. Retrieved from: [Link]
- Masiello DJ, Evrony DOA, Loike JD. Homeopathic Treatment of Infertility: A Medical and Bioethical Perspective. Int J Complement Alt Med. 2017;5(5):00167. [Crossref]
- PAL, Partha Pratim; NATH, Madhumita. Infertility cured by dynamic potencies. International Journal of Research and Analytical Reviews 2019.6.1
- Waltham MA. (2014, December 3). New Elsevier Reference Module in Biomedical Sciences Now Available. Elsevier. Retrieved from: [Link]
- Jafek BW1, Linschoten MR, Murrow BW. Anosmia After Intranasal Zinc Gluconate Use . Am J Rhinol. 2004;18(3):137-41. [Crossref]
- SCHIFFMAN, Susan S. Influence of medications on taste and smell. World journal of otorhinolaryngology-head and neck surgery, 2018;4(1): 84-91. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Fritz M. & Spetoff L. Reproduction and the Thyroid.: Seigafuse S., Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility. 8.th ed. Philadelphia, USA: Lippincott W.&W.; 2011.p.885-92.
- Mr. Suraj Narayan Mali et al. Hypothyroidism and alternative treatment an overview Ijrm.Human. 2017;6(1):38-52.

12. Campbel-MacBride N.GAPS Bağırsak ve Psikoloji Sendromu (Otizm, Şizofreni, Depresyon, D.E.B., D.E.H.B., Disleksi, Dispraksi) İçin Doğal Tedavi Yöntemi.19.baskı. İstanbul; Adalin Yayıncılık; 2017.p.301-16.
13. BAGOT, Jean-Lionel; DELÈGUE, Clara. My best case: homeopathic management of adverse effects of tamoxifen. Wiener Medizinische Wochenschrift. 2018.p.1-6.
14. LOBREIRO, J. Homeopathic treatment for infertility in a prize Nelore bull. Homeopathy. 2007;96(1):49-51. [[Crossref](#)] [[PubMed](#)]
15. NAYAK, Chaturbhuj, et al. Homeopathy in chronic sinusitis: a prospective multi-centric observational study. Homeopathy. 2012;101(2):84-91. [[Crossref](#)] [[PubMed](#)]
16. VIRILI, Camilla, et al. Gut microbiota and Hashimoto's thyroiditis. Reviews in Endocrine and Metabolic Disorders. 2018;19(4):293-300. [[Crossref](#)] [[PubMed](#)]
17. HU, Shiqian; RAYMAN, Margaret P. Multiple nutritional factors and the risk of Hashimoto's thyroiditis. Thyroid. 2017;27(5):597-610. [[Crossref](#)] [[PubMed](#)]
18. HO, Chun-Wei, et al. Increased Risk of Polycystic Ovary Syndrome and It's Comorbidities in Women with Autoimmune Thyroid Disease. International Journal of Environmental Research and Public Health.2020;17(7):2422. [[Crossref](#)] [[PubMed](#)] [[PMC](#)]